

"Viden om" Maling på materialer

Et af de spørgsmål der erfaringsmæssigt ofte skaber debat er hvorvidt maling skal afrenses på materialer der bortskaffes.

DAKOFAs arbejdsgruppe har derfor i dette "Viden om" ark samlet og tolket reglerne i relation til dette spørgsmål.

Regelgrundlaget

Affaldsbekendtgørelsen

Bekendtgørelsens kapitel 4 beskriver affaldshierarkiet. Målet med hierarkiet er at sikre størst mulig ressourceudnyttelse. Her er det angivet, at genbrug, genanvendelse og anden nyttiggørelse altid bør søges fremfor bortskaffelse til eksempelvis deponi. Kun hvor andre miljøhensyn vejer tungt kan dette fraviges. Det betyder i praksis, at materialer, som ved rensning eller sortering kan nyttiggøres, skal nyttiggøres.

Restproduktbekendtgørelsen

Af Restproduktbekendtgørelsens bilag 2 fremgår reglerne for, hvornår sorteret og uforurenede bygge- og anlægsaffald må anvendes frit.

Af teksten fremgår klart, at affaldet ikke må indeholde forurenende stoffer, der kan give anledning til forurenende nedsivning til jord eller grundvand, herunder f.eks. fra maling og lak.

Kun hvis det med høj grad af sikkerhed kan lægges til grund, at materialerne ikke giver anledning til skadelig virkning på miljø og menneskers sundhed, kan materialerne anvendes som uforurenede.

Der gives i dag ingen retningslinjer eller grænseværdier for, hvordan det afgøres om materialerne giver anledning til uacceptabel udvaskning af skadelige stoffer eller påvirkning af menneskers sundhed. Det er således i praksis op til kommunen at afgøre, hvornår materialerne kan anvendes uden risiko for miljø og sundhed.

De centrale bekendtgørelser

Affaldsbekendtgørelsen

(BEK nr.1309 af 18/12/2012, uddrag)

Kapitel 4 Kommunal affaldshåndtering - affaldshierarki

§ 12. Den kommunale affaldshåndtering skal, jf. stk. 2, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Forberedelse med henblik på genbrug
- 2) Genanvendelse
- 3) Anden nyttiggørelse
- 4) Bortskaffelse

Stk. 2. Affaldshierarkiet kan fraviges for særlige affaldsstrømme, hvis fravigelsen er begrundet i en livscyklusbetragtning.

Stk. 3. Anvendelsen af affaldshierarkiet og fravigelser herfra skal ske med henblik på at opnå det bedste samlede miljømæssige resultat, jf. lovens §§ 1 og 3.

Restproduktbekendtgørelsen

(BEK nr. 1662 af 21/12/2010)

Sorteret og uforurenede bygge- og anlægsaffald i form af:

- 1) Natursten, f.eks. granit og flint.
- 2) Uglaseret tegl (mur- og tagsten)
- 3) Beton
- 4) Blandinger af materialer fra natursten, uglaseret tegl og beton
- 5) Jern og metal
- 6) Gips
- 7) Stenuld.

Ved sorteret bygge- og anlægsaffald forstås bygge- og anlægsaffald sorteret efter bekendtgørelse om affald. Ved uforurenede bygge- og anlægsaffald forstås bygge- og anlægsaffald, hvor det med høj grad af sikkerhed kan lægges til grund, at affaldet ikke indeholder forurenende materialer eller stoffer i et sådant omfang eller af en sådan art og koncentration, at anvendelsen af affaldet kan have skadelig virkning på miljøet eller menneskers sundhed. Affaldet må således ikke indeholde forurenende stoffer, herunder stoffer, der kan give anledning til forurenende nedsivning til jord eller grundvand, herunder f.eks. imprægneret træ, PCB-fugemasse, tjære, sod, rester af maling og lak.

Praksis i dag

Et stigende antal kommuner anvender i dag den praksis, at såfremt maling, på eksempelvis beton og tegl, der nedknuzes og anvendes til vejbygning, ikke indeholder stoffer i koncentrationer, som overstiger ren jordskriterierne, vurderes malingen ikke at indebære en risiko for skadelig udvaskning til jord og grundvand. Materialerne karakteriseres herefter som uforurenede og kan frit anvendes som erstatning for grusmaterialer. For PCB anvendes værdien 0,1 mg/kg (PCB-total).

Indeholder malingen højere koncentrationer af potentielt skadelige stoffer opfattes materialerne at være forurenede, og de kan ikke anvendes frit.

Hvis indholdet af skadelige stoffer i malingen er forholdsvis lave kan materialerne nyttiggøres med særlig tilladelse fra kommunen. Reglerne for dette følger af Miljøbeskyttelsesloven §19 hhv. §33. Når kommunen skal give særlig tilladelse kan der være behov for også at kende udvaskningen af skadelige stoffer fra materialerne.

Hvis indholdet af skadelige stoffer i malingen overstiger kriterierne for farligt affald¹ vil kommunen anviser affaldet til behandling, deponering eller forbrænding.

¹ [Se DAKFOFAs guide om klassificering af farligt affald på 5 minutter](#)

Love og regler for genanvendelse

Affaldsbekendtgørelsen
(BEK nr.1309 af 18/12/2012, uddrag)

Kapitel 10 - uddrag

Erhvervsaffald og kildesorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse

Stk. 2. Ud over kravet i stk. 1 indebærer kravet om kildesortering, jf. § 64, for så vidt angår bygge- og anlægsaffald, at de affaldsproducerende virksomheder på stedet skal sortere affaldet i som minimum følgende fraktioner, jf. dog stk. 5 og 6:

- 1) Natursten, f.eks. granit og flint.
- 2) Uglaseret tegl (mur- og tagsten)
- 3) Beton
- 4) Blandinger af materialer fra natursten, uglaseret tegl og beton
- 5) Jern og metal
- 6) Gips
- 7) Stenuld
- 8) Jord
- 9) Asfalt
- 10) Blandinger af beton og asfalt.

Vejledende renhedskriterier (København)

Materialer skal normalt frasorteres, hvis de har et indhold af miljøfremmede stoffer, der overstiger:

- Bly: 40 mg/kg
- Cadmium: 0,5 mg/kg
- Chrom(total): 500 mg/kg
- Chrom(VI): 20 mg/kg
- Kobber: 500 mg/kg
- Kviksølv: 1 mg/kg
- Nikkel: 30 mg/kg
- Zink: 500 mg/kg
- PCB: 0,1 mg/kg (PCB-total)

Værdierne er vejledende værdier målt som den maksimale koncentration (mg/kg TS) i materialet, dvs. ved kilden. I hvilket omfang rensning er påkrævet, og hvordan materialer kan bortskaffes, vil i det aktuelle tilfælde blive vurderet og anvist af kommunen.

For faststofindhold analyseres efter egnet metode og efter oplukning i henhold til DS 259 (gælder for metaller).